

Co se stalo u vody a pak v chrámu

J 5,2-18 V Jeruzalémě je u Ovčí brány rybník, hebrejsky zvaný Bethesda, a u něho pět sloupořadí. V nich leželo množství nemocných, slepých, chromých a ochrnutých čekajících na pohyb vody. Neboť anděl Páně čas od času sestupoval do rybníka a vířil vodu; kdo první po tom zvíření vstoupil do vody, býval uzdraven, ať trpěl kteroukoli nemocí. Byl tam i jeden člověk, nemocný již třicet osm let. Když Ježíš spatřil, jak tam leží, a poznal, že je už dlouho nemocen, řekl mu: "Chceš být zdrav?" Nemocný mu odpověděl: "Pane, nemám nikoho, kdo by mě odnesl do rybníka, jakmile se voda rozvíří. Než se tam sám dostanu, jiný mě předejde." Ježíš mu řekl: "Vstaň, vezmi lože své a chod!" A hned byl ten člověk uzdraven; vzal své lože a chodil. Toho dne však byla sobota. Židé řekli tomu uzdravenému: "Je sobota, a proto nesmíš nosit lože." Odpověděl jim: "Ten, který mě uzdravil, mi řekl: Vezmi své lože a chod!" Zeptali se ho: "Kdo byl ten člověk, který ti řekl: Vezmi je a chod?" Ale uzdravený nevěděl, kdo to je, neboť Ježíš se mu ztratil v zástupu, který tam byl. Později vyhledal Ježíš toho člověka v chrámě a řekl mu: "Hle, jsi zdrav. Už nehřeš, aby tě nepotkalo něco horšího!" Ten člověk šel a oznámil Židům, že je to Ježíš, kdo ho uzdravil. A proto Židé začali Ježíše pronásledovat, že takové věci dělal v sobotu. On však jim odpověděl: "Můj Otec pracuje bez přestání, proto i já pracuji." To bylo příčinou, že Židé ještě více usilovali Ježíše zabít, protože nejen znesvěcoval sobotu, ale dokonce nazýval Boha svým vlastním Otcem, a tak se mu stavěl na roveň.

J 5,39-42 Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život; a Písma svědčí o mně. Ale vy nechcete přijít ke mně, abyste měli život. Nečekám slávu od lidí. Ale o vás jsem se přesvědčil, že v sobě nemáte lásku k Bohu.

I. Čekárna

U rybníka za městem se srocují marodi. To proto, že se v něm občas rozvíří voda a říká se, že ten, kdo se do ní dostane první, vyjde ven zdrav. Je to jak obrovská čekárna a jen jediný, kdo doběhne první, má šanci. Muž, který byl chromý už osmatřicet let, by mohl vyprávět, jak jim tam asi bylo. Sám se tam nedostane a přednost mu nikdo nedá, na to nejsou lidi.

Když tam přišel Ježíš, zeptal se ho: "Chceš být zdrav?" Pomáhat se dá i ve stylu "já nejlíp vím, co potřebuješ, a ty se do toho nepleť", ale Bůh s námi tak nejedná. A tak se Ježíš nejprve ptá, jestli o to člověk vůbec stojí.

Ten muž popsal svou bezmoc, beznaděj a samotu. Ježíš mu na to řekl: "Vstaň, vezmi si to své lehátko a běž." On tedy vstal, živ a zdrav, popadl lehátko a šel. Jenže byl zrovna den, kdy kostelní předpisy zapovídají práci, a tak ho záhy zastavili lidé, kteří stěhování postele za práci právem považovali. "Kdopak ti to dovolil?" Byl by jim to řekl, ale v tom davu už Ježíše neviděl, a tak povídá: „Copak já vím, já ho neznám!"

Netuší, s kým to u rybníka mluvil, a možná ho to ani nezajímá. Dosud byl sám a prožíval dlouhou beznaděj. Teď už je to jinak, ale ta změna se dá přijmout různě. Třeba s radostí a vděčně. Anebo ukřivděně: Tolik promarněných let a teď mi asi seberou invalidní důchod a ještě prý mám platit pokutu, ale to mi řekl on, ať tu postel odnesu, tak ať si to zaplatí sám!

II. Co se nesmí

Zatím nepadlo ani slovo o víře. Jen o chrámu, kam chodili, a o předpisech, které s tím měli spojené. Ty předpisy nebyly nadbytečné. Pokud má lidská parta nebo celá společnost držet pohromadě, neobejde se bez nějakých zábradlí a vodítek. Však i církve to tak mají. Věříme – a věřili tomu i tehdy oni – že Bůh vede lidi k plnému a požehnanému životu. Předávali to potomkům formou vyprávění o cestě ke svobodě a k zaslíbené zemi. Těmi vodítky mínili desatero a štos podrobnějších příkazů, na něž se

mělo dbát.

Lidi některé řády a opatření přestupují, a někdy pro ně máme pochopení. Ale pak jsou i lidé, kteří by to všechno rovnou zbourali. Motivaci k tomu mají různou, ale výsledkem opět bude neomylně právo silnějšího, bohatšího, hlasitějšího, ostřejšího. Jak tak kdysi putovali pouští, v jednu chvíli se shodli, že mají chuť se ze všeho vyvázat, pravidla zrušit a nikam už se netrmácet. Bible vypráví, že jim to Bůh dopřál: dělejte, jak míníte, a vaše generace k cíli opravdu nedojde. A bylo to tak, bloudili sem a tam a dokola a nikam, dokud neskončilo celé jedno pokolení bojovníků, což trvalo celých osmatřicet let.

Osmatřicet let jak na lehátku u rybníka, kde nemůžete nic, všichni věří pověrám o andělovi a bublající vodě a šanci má jen jednou za čas někdo rychlejší, silnější, ostřejší, ale vám nikdo nepomůže, nejsou lidi.

III. Jdi a nehřeš víc

To jsou kulisy toho příběhu o jednom uzdravení. Boží vůle není, abychom bloudili sem, tam, dokola a nikam nebo jen nečinně doufali v kouzlo nějaké pověry, Boží vůle je jiná: Vezmi si to své lehátko, svou bezmocnou minulost a nynější nejistotu, a vstaň a běž.

Později Ježíš vyhledal toho člověka v chrámu a řekl mu: „Jsi zdravý a už nehřeš, aby tě nepotkalo něco horšího.“ Jak rozumět slovům „už nehřeš“? Znamenají „už neporušuj žádné zákazy“? Řekl bych, že ne, protože Kristova autorita je nad nimi. Že zákaz můžeme porušit, je-li to (obrazně řečeno) pro naše putování k zaslíbené zemi. „Zkoumáte Písma a myslíte si, že v nich máte věčný život, ale nemáte v sobě lásku k Bohu,“ řekl Ježíš strážcům řádu, když se o tom bavili. Najít si pro sebe v něčem život věčný a obejít se bez lásky k Bohu, to má ke slovu hřích blízko. I kdyby to četba Bible byla, leč bez lásky.

A co by ho mohlo potkat horšího? Býval to beznadějný případ, pro Ježíše však nebyl na odpis, nýbrž byl to člověk, jemuž se lze

věnovat. Trochu jako Mojžíš a ti druzí, když byli ještě v otroctví: nebyli na odpis, ale stáli Bohu za to, aby se jim věnoval. Než se ho svorně zřekli a celá generace už se z toho nevzpamatovala.

Hřích je uhnout před Boží láskou a nepouštět si ji k tělu a přes práh k sobě dovnitř. Když chybí Boží láska, bývá to v lidských vztazích znát. Život jak čekárna, jestli nepřijde zázrak. Jak přelidněná čekárna plná konkurentů s ostrými lokty, a když sám nestačím, nejsou lidi, však to znáte. Do toho přijde Boží syn, jenž má vodu života, a ptá se: chceš být zdravý? Pomáhat se dá i ve stylu „já nejlíp vím, co potřebuješ, a ty se do toho nepleť“, ale tak s námi Bůh nejedná. Nejprve se ptá, jestli o to člověk vůbec stojí.

Jestli ano, pak nevymýšlejte, v čem pro sebe máte život věčný, seberte svou minulost, celou se vším všudy, vstaňte a dejte se na cestu k zemi zaslíbené a nezapomeňte si vzít s sebou tu Boží lásku. Však víte proč.

Poslání a požehnání

Bůh neposlal svého Syna na svět, aby soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen. Kdo v něho věří, není odsouzen.

Kristus řekl těm, kdo ho obviňovali: Zkoumáte kdekoli, pátráte, v čem si zajistíte věčný život, a nechcete přijít ke mně, abyste jej měli. Já od vás slávu nečekám, ale potíží je, že v sobě nemáte lásku k Bohu. Jak byste mohli uvěřit, když oslavujete sebe navzájem, ale slávu od samého Boha nehledáte?

Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Amen.